

Дарія Шелест

**ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ В УМОВАХ
СУЧАСНОЇ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ У НАУКОВИХ
ПРАЦЯХ В.І. БОБРИЦЬКОЇ**

Сучасна університетська освіта зосереджує в собі багато актуальних питань у системі професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації в Україні. Це питання зумовило зростання інтересу до педагогічної спадщини українських педагогів як важливого джерела розвитку сучасної педагогічної теорії та практики. До таких педагогів належить В.І. Бобрицька – доктор педагогічних наук зі спеціальності теорія і методика професійної освіти (2006 р.), професор (2011 р.), викладач, автор багатьох статей і публікацій. Основними її роботами є: «Формування здорового способу життя у майбутніх учителів», «Як зберегти психічне здоров'я», «Поради для вчителя», «Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у вищій педагогічній освіті» та інші.

У наш час активізується процес удосконалення підходів до професійної підготовки майбутніх фахівців вищої кваліфікації. Це продиктовано вимогами до підготовки спеціалістів відповідно до світових запитів. З'являються цікаві праці, присвячені новій стратегії професійної підготовки фахівців із позицій сучасної філософії освіти В. Андрущенко, С. Гончаренко, І. Зязюн, В. Кремень, В. Огнев'юк та інші.

Метою нашої статті є аналіз наукових праць В. І. Бобрицької про формування здоров'я молоді в умовах сучасної університетської освіти.

Український народ у своїх прислів'ях і приказках зображав ставлення до здоров'я і здорового способу життя. Одним із важливих компонентів здорового способу життя українців завжди була культура руху. Дбаючи про фізичний розвиток дитини, наші предки заохочували її до рухів. Особиста гігієна завжди була невіддільним елементом здорового способу життя українців.

Проаналізувавши наукові праці В. І. Бобрицької ми можемо виділити такі погляди педагога:

Своєрідність основних підходів, що обирали древні цивілізації у відшуканні засобів продовження свого життя, збереження здоров'я, подолання хвороб свідчить про те, що для розв'язання проблем не відразу знаходилися продуктивні ідеї: їх пошук був тривалим і супроводжувався аналізом ідей, поглядів і практики предків. Кожен народ ретельно збирав, переповідав, зберігав традиції, способи поведінки, що ведуть не до хвороби, а до здоров'я.

Узагальнення філософських, наукових і практичних надбань Середньовіччя, виявило, що у ці роки люди поверталися під захист релігії й християнської етики, відкрили можливість вибору шляху до духовності як основоположної вимоги взаємодії фізичного, психічного і духовного у досягненні здоров'я.

Застосувавши історико-системний аналіз виникнення й розв'язання проблеми формування здоров'я молодого покоління, з'ясувалось, що епоха Відродження й наступні за нею декілька століть підносять дослідження проблем здоров'я людини на якісно новий рівень: до фізичного і психічного додається соціальний компонент.

На підставі аналізу традицій слов'янських народів виокремлено загальні закономірності формування здоров'я молоді, провідною ознакою яких є спрямованість на профілактичну стратегію й тактику оздоровчої діяльності, максимальне використання природних засобів збереження і зміцнення здоров'я.

Здійснюючи історико-системний аналіз підходів до формування здоров'я людини, ми з'ясували, що людство за багато тисячолітню історію свого розвитку накопичило величезну інформацію про закономірності збереження і зміцнення здоров'я [1, с. 19].

Слід зазначити, що сучасна система університетської освіти не повною мірою враховує те, що основним показником ефективності засвоєння знань є їх застосування на практиці. Тому важливим є те, щоб знання з питань формування здоров'я були використані студентами як при організації повсякденної життєдіяльності, так і у майбутній професійній діяльності [2, с. 6].

Зважаючи на ідею набуття студентами знань у галузі збереження і зміцнення здоров'я, що склалася історично, застосування світового ретроспективного досвіду формування здоров'я молоді у період навчання і майбутній професійній діяльності є актуальним і своєчасним. Так, засвоєння студентами цих знань ми розглядаємо як вид діяльності, мета якої – освоєння досвіду людства з питань здоров'я, що входять в їх життєдіяльність і професійне становлення, є засобом розвитку особистості у період здобуття університетської освіти. Ефективне застосування науково обґрунтованих знань і практичного досвіду, засобів і методів збереження і зміцнення здоров'я в режимі навчання у ВНЗ призводить до повного задоволення інтересів, потреб, запитів та здібностей студентів у сфері їх професійного становлення, соціального і культурного буття [3, с. 81].

Підсумовуючи вище сказане, ми прийшли до висновку, що аналіз світового ретроспективного досвіду формування здоров'я молодого покоління дав змогу виявити основні тенденції у їх пошуку, виокремити найбільш вдалі здобутки з питань здорового суспільного та індивідуального стилю життя в різні соціально-історичні часи, осмислити ступінь їх прийнятності в умовах сучасної університетської освіти.

Список використаної літератури

1. *Бобрицька В.І.* Мислення і здоров'я людини / В.І. Бобрицька // Постметодика. – 2002. – № 4. – С. 18 – 21.
2. *Бобрицька В.І.* Формування здорового способу життя у майбутніх учителів : монографія / В. І. Бобрицька. – Полтава : ТОВ «Поліграф. центр «Скайтек», 2006. – 432 с.
3. *Ушинский К.Д.* Избранные педагогические сочинения. В 2 т. / К.Д. Ушинский; под ред.: А. И. Пискунова [и др.]. – М., 1974. – Т. 1. – С. 75 – 275.

Олександр Коновал

ХАРАКТЕРИСТИКА ВИХОВНОГО ІДЕАЛУ У ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ Г.Г. ВАЩЕНКА ТА А.С. МАКАРЕНКА

На сьогодні важливою є проблема реформування системи національної освіти молоді, яка пов'язана з відродженням основних ідей національного виховання. З огляду на необхідність розв'язання вказаних завдань актуальними, на нашу думку, є погляди видатних педагогів Г.Г. Ващенко та А.С. Макаренка на виховний ідеал української молоді.

До спадщини цих педагогів звертаються сучасні українські науковці А. Бойко, О. Вишневський, В. Герасименко, І. Зайченко, Є. Коваленко, А. Марушкевич, А. Погрібний, М. Стельмахович, та інші. Учені відзначили в їх працях різні напрями формування виховного ідеалу у підростаючого покоління.

Метою нашого дослідження є аналіз ідей на виховний ідеал особистості у працях Г.Г. Ващенко та А.С. Макаренка в сучасній системі освіти.

Серед видатних українських учених, педагогів гідне місце посідає Григорій Григорович Ващенко (1878 – 1967 рр.) – відомий учений-педагог, педагог-практик,